

“Астана медицина университеті” АҚ
Еңбек және коммуналдық гигиена кафедрасы

СӨЖ

Тақырыбы: “Тұрақты дамудың негізгі принциптері”

Орындаған: Бариева Г.Ж
501ҚДС
Тексерген: Сембиева Ф.Т.

Астана, 2015 жыл

Жоспар

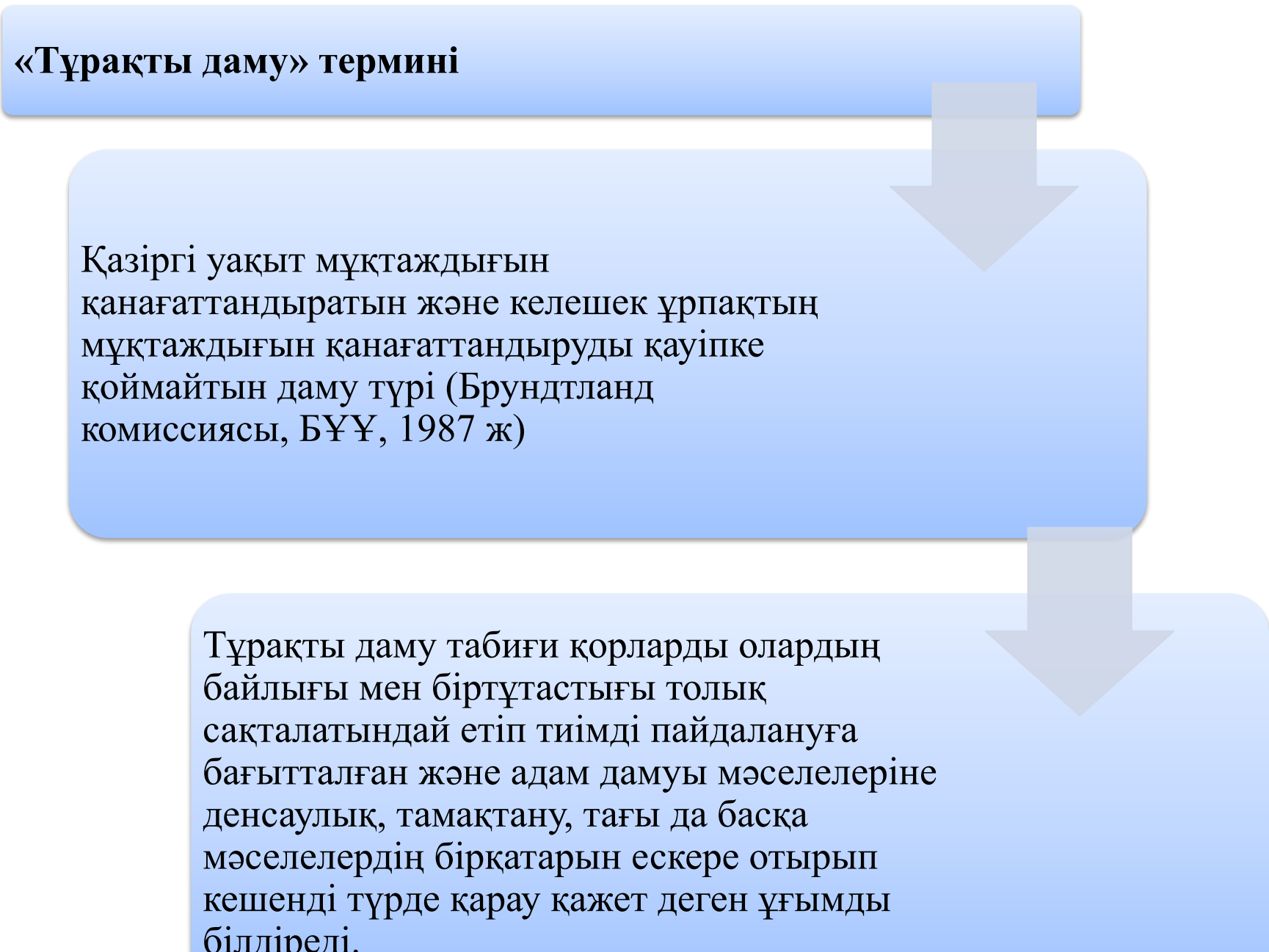
- Кіріспе
- «Тұрақты даму» термині
- Тұрақты даму принципінің тарихы
- Табиғи даму принциптері, мақсаты мен міндеттері
- Тұрақты даму факторлары немесе аспектілері, белгілеу мен бағалаудағы критерийлер
- Қорытынды
- Қолданылған әдебиеттер тізімі

Кіріспе

Табиғат дегеніміз мезгіл мен кеңістікте шексіз, тұрақты қозғалыста, өзгеруде, дамуда болатын бейорганикалық және органикалық дүние. Бұл адамзат қоғамының өмір сүруіне қажетті әлемдегі бүкіл материалдық-энергетикалық, информациялық және әртүрлі табиғи құбылыстардың жиынтығы.

«Тұрақты даму» термині


```
graph TD; A[«Тұрақты даму» термині] --> B[Қазіргі уақыт мұқтаждығын қанағаттандыратын және келешек ұрпақтың мұқтаждығын қанағаттандыруды қауіпке қоймайтын даму түрі (Брундтланд комиссиясы, БҰҰ, 1987 ж)]; B --> C[Тұрақты даму табиғи қорларды олардың байлығы мен біртұтастығы толық сақталатындай етіп тиімді пайдалануға бағытталған және адам дамуы мәселелеріне денсаулық, тамақтану, тағы да басқа мәселелердің бірқатарын ескере отырып кешенді түрде қарау қажет деген ұғымды білдіреді.];
```

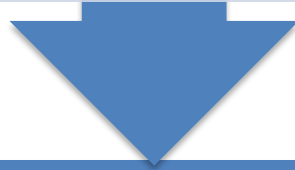
Қазіргі уақыт мұқтаждығын қанағаттандыратын және келешек ұрпақтың мұқтаждығын қанағаттандыруды қауіпке қоймайтын даму түрі (Брундтланд комиссиясы, БҰҰ, 1987 ж)

Тұрақты даму табиғи қорларды олардың байлығы мен біртұтастығы толық сақталатындай етіп тиімді пайдалануға бағытталған және адам дамуы мәселелеріне денсаулық, тамақтану, тағы да басқа мәселелердің бірқатарын ескере отырып кешенді түрде қарау қажет деген ұғымды білдіреді.

Тарихы

Рим клубының баяндамасы

маңызды басталу көзі . Ол 1968 жылы италияндық экономист, қоғам қайраткері А. Печчеи бастамасымен құрылған мемлекеттік емес халықаралық ұйым

Қозғалған проблемалар

қару-жарақпен жарақтану жарысы және ядролық соғыс қаупі, қоршаған ортаның ластауды зерделеу бағдарламасына бастама болған.

БҰҰ қоршаған ортаға қатысты бірінші конференциясының декларациясы

Стокгольм 1972 жылы

Рио-де-Жанейро 1992 жылы

Мыңжылдық Саммит декларациясы Нью-Йорк, 2000 ж

Тұрақты дамудың дүниежүзілік саммиті Йоханнесбург, 2002ж

1992 ж. 3-14 маусым аралығында Рио-де-Жанейрода БҰҰ қоршаған орта және даму туралы конференциясы (КОСР—92) өтті

Оған 179 мемлекеттің басшылары мен үкімет мүшелері және сарапшылар, сондай-ақ көптеген мемлекеттік емес ұйымдардың өкілдері, ғалымдар және кәсіпкерлер қатысты.

Конференцияда «Тұрақты даму» Концепциясы қабылданды. Бұл Концепцияның негізгі тұжырымы – «табиғат-қоғам» жүйесін коэволюция принципінде дамыту.

коршаған орта
және даму
жөнінде РИО
ресми
мәлімдемесі

барлық түрдегі ормандарды қорғау
және ұдайы өсіруді басқару
жөнінде әлемдік ауызбірлік
принциптері туралы мәлімдеме

Конференция
бірнеше маңызды құжаттар
қабылдады

XXI ғасырдың Күн тәртібі

климаттың өзгерісі және биологиялық
ертүрлілік туралы
Рамалық конвенция
принцип

Тұрақты даму факторлары немесе аспектілері:

- Халық және тұрақтылық;
- Адам денсаулығын сақтау мен жақсарту;
- Мұхиттарды қорғау мен тиімді пайдалану;

- Тұрақты тұрғын жерлер (Урбанизация);
- Атмосфераны қорғау;
- Ормандарды жоюмен күрес;
- Шөлдену мен құрғақшылықпен күрес;

- Тұщы суды қорғау мен тиімді пайдалану;
- Улы химиялық заттарды қолданудың қауіпсіздігін арттыру;
- Қатты қалдықтар мен шайынды суларды жою

Радиоактивті қалдықтарды жою;

Балалар мен жасатардың тұрақты дамудағы ролі;

Тұрақты даму мақсатындағы ғылым мен білім беру

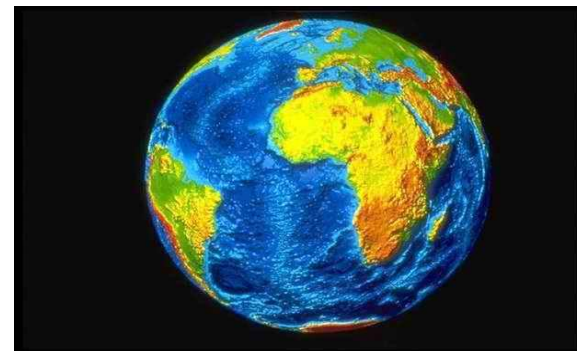
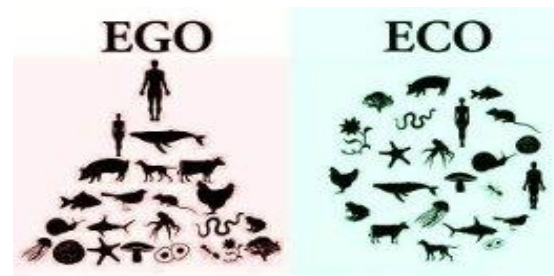
Антропоцентрлік даму

Биосфероцентрлік даму

Тұрақты даму
белгілері

халықтың жұмыспен
қамтылуының нақты
деңгейі

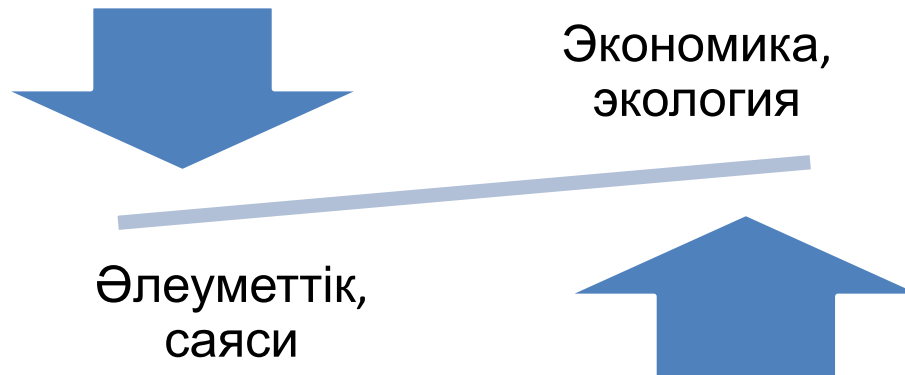
Тұрақты дамуды бағалаудағы критерийлер

монетарлық-қаржылық
критерий

адам дамуының индексі

Мақсаты

- Негізгі мақсаты ҚР дамуының экономикалық, әлеуметтік, экологиялық және саяси аспектілерін баланста ұстау өмір сапасын жоғарылату мен еліміздің ұзақ мерзімдік бәсекеге қабілеттілігін қамтамасыз ету негізі ретінде.

Тұрақты даму принциптері

жердегі барлық
тіршілік
иелерін сыйлау
және қамқор
болу

тіршілік
сапасын көтеру

экожүйелердің
өміршеңдігін
және
алуантүрлілігін
сақтау

қайта қалпына
келмейтін
ресурстардың
сарқылуының
алдын алу

экожүйелердің
сиымдылық
мүмкіншілігіні
ң шегінде даму

адам санасын
және оның
мінез-
қылығының
стереотиптері
н өзгерту

өзінің
мекендеу
ортасын
сақтауға
қоғамның
әлеуметтік
мүдделелігін
қолдау

әлеуметтік-
экономикалық
даму және
қоршаған
ортаны
қорғаудың
ұлттық
концепциялар
ының
интеграциясы
н жасау

әлемдік
деңгейде іс-
әрекет
бірлігіне жету

- Республика Президенті Н.Ә.Назарбаев 2002 жылы Біріккен Ұлттар Ұйымының дүниежүзілік форумында «Тұрақты даму - адамзаттың аман қалу амалы» деген ой қорытындысында Қазақстанның экономикасының тұрақты бағытында бейімделе бастағанын айтып кетті.
- О Концепции перехода Республики Казахстан к устойчивому развитию на 2007-2024 годы

Қорытынды

Адам денсаулығы және табиғатты қорғау өте маңызды болып табылады. Тұрақты даму стратегиясында жарияланған басқа принциптер арасындағы ең таластысы – халық санын реттеу болды. Стратегияда басты назар ресурстарды сарқымай пайдалануға аударылған. Тек осындай көзқарас қана ұрпақтарға бір нәрсе қалдыра алатынымыздан үміттендіреді.

Пайдаланылған әдебиеттер

- Лариса НЕМЕРЧУК 1995-2000 © Белорусская газета, 7стр.
- ЭКОЛОГИЧЕСКИЙ КОДЕКС РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
- Колумбаева С.Ж., Бильдебаева Р.М. Общая экология. Алматы, «қазақ университеті», 2006
- Семенова Л.Н. Устойчивое развитие. Учебное пособие. Алматы: Фонд "XXI век", 148 стр., 1997
- Назарбаев Н.Ә. Тұрақты даму - адамзаттың аман қалу амалы //Егемен Қазақстан., 3 бет, 4 қыркүйек. 2002.
- http://otherreferats.allbest.ru/economy/00141351_0.html
- <http://referat911.ru/Ekologiya/traty-damudy-strategiyasy-men-principiter/158310-2198062-place1.html>

- Задачи
- Для достижения указанной цели необходима реализация следующих задач в области устойчивого развития.
- 1. Повышение показателя ЭИР до 37 % к 2012, 43 % к 2018 и 53 % к 2024 году
- Увеличение средней продолжительности жизни населения до 68 лет к 2012 году, 70 лет к 2018 году, 73 лет к 2024 году при поддержании показателя рождаемости на уровне не ниже 18-22 родившихся на 1000 человек населения
- Увеличение индекса экологической устойчивости на 10 % к 2012 году, 15 % к 2018 году, 25 % к 2024 году
- Обеспечение успешной реализации внутренней и внешней политики
- Устойчивое развитие общества
- Устойчивый экономический прогресс
- Экологическая устойчивость
- Устойчивое развитие регионов
-

- **Основными принципами перехода к устойчивому развитию в Республике Казахстан являются:**
- вовлечение всего общества в процесс достижения устойчивого развития;
- создание политического базиса для устойчивого развития;
- межведомственная интеграция, системный подход к управлению государством, повышение эффективности прогнозирования, планирования и регулирования ключевых показателей развития;
- экономический прогресс в результате активного внедрения высоких технологий в экономику страны, повышение эффективности использования ресурсов;
- обеспечение конкурентоспособности науки и образования;
- улучшение состояния здоровья населения, демографической ситуации в результате внедрения парадигмы здорового общества;
- совершенствование деятельности по охране окружающей среды в качестве важнейшей ноосферной функции общества;
- территориальное развитие на основе трансрегионального экосистемного подхода.

- **Приоритетами перехода к устойчивому развитию являются:**
- внедрение устойчивых моделей производства и потребления;
- использование новых и экологически безопасных технологий;
- развитие устойчивых транспортных систем;
- энергоэффективность и энергосбережение;
- региональные проблемы устойчивого развития;
- повышение уровня социальной безопасности населения;
- борьба с бедностью с учетом экологического и гендерного аспектов;
- дальнейшее развитие науки и образования для устойчивого развития;
- сохранение исторического и культурного наследия;
- предупреждение и уменьшение экологических угроз здоровью населения;
- борьба с опустыниванием;
- сохранение биологического разнообразия;
- снижение эмиссий, в том числе парниковых газов и озоноразрушающих веществ;
- доступ к качественной питьевой воде;
- решение трансграничных экологических проблем;
- радиационная и биохимическая безопасность;
- управление отходами.